

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z protestu W. M.

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego zarządzonego na dzień 15 października 2023 r.

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 21 listopada 2023 r.

postanawia:

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 25 października 2023 r. (nadanym w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe) W. M. (dalej: „Skarżący”), głosujący w zagranicznym obwodzie głosowania nr [...] w okręgu konsularnym w T. (Norwegia) złożył protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego, zarządzonego na dzień 15 października 2023 r., domagając się jego unieważnienia. Jednocześnie Skarżący sformułował wnioski dowodowe i postawił konkretne zarzuty dotyczące przeprowadzenia referendum.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm.; dalej: „u.r.o.”), protest przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto, stosownie do treści art. 34 ust. 2 u.r.o., do warunków i trybu wnoszenia protestu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm.; dalej: „k.wyb.”).

Zgodnie z art. 241§ 2 zd. 2 k. wyb. Wyborca przebywający za granicą: „obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu”.

Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach głosowania i wyniku referendum przeprowadzonego w dniu 15 października 2023 r. zostało wydane w dniu 17 października 2023 r. i opublikowane w Dzienniku Ustaw w dniu 18 października 2023 r. pod pozycją 2236. Oznacza to, że siedmiodniowy termin do wnoszenia protestów przeciwko ważności referendum rozpoczął bieg w dniu 19 października 2023 r. i upłynął z dniem 25 października 2023 r.

W przedmiotowej sprawie, protest referendalny został nadany z Polski za pośrednictwem poczty polskiej w dniu 25 października 2023 r., a więc we wskazanym powyżej terminie. Jednakże Skarżący, wskazujący w proteście zagraniczne miejsce zamieszkania (w Norwegii), powinien był do protestu dołączyć zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w Polsce. Temu obowiązkowi Skarżący uchybił. Powoduje to konieczność pozostawienia protestu Skarżącego (wniesionego z istotnym uchybieniem formalnym, wprost określonym w art. 241 § 2 zd. 2 *in fine* jako skutkującym ww. sankcją), bez dalszego biegu.

Podkreślenia jednocześnie wymaga, że brak jest podstaw do wezwania Skarżącego do usunięcia wskazanych wyżej braków formalnych. W uchwale składu

siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 25 października 2023 r., I NZP 8/23 – której nadano moc zasady prawnej – przesądzo bowiem, że w postępowaniu zainicjowanym protestem przeciwko ważności referendum nie mają zastosowania przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 130^{1a} § 1-3 k.p.c., regulujące postępowanie naprawcze w sytuacji, kiedy pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 243 § 1 *in principio* k. wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o., postanowił jak w sentencji.

(r.g.)

[ms]